بسمه تعالی

آئین نماز

نادر حسن زاده

ما در نماز وارد ده ها حوزه و قلمرو و دشت و دمن و دریا و محراب و اعراب و احرام و اکرام و اهمال و امساک و .. می شویم. حیف است یک رکعت بپرد یا بد خوانده شود و ما از لذت و برکات این سیاحت علمی-معنوی و روحانی غافل باشیم. پس برای غفلت های ناخودآگاه ما برخی ارکان نماز دوبار تکرار می شوند چون عمود نماز همین ارکان ویژه ائی است که مکلف به خواندن دوباره آن در یک نماز کامل هستیم. خود نماز، رکن دین است و این ارکان نماز، رکن رکن نماز هستند.

نماز یومیه ۱۷ رکعتی مسلمانان بین طلوع و غروب آفتاب طراحی شده است و تا عشاء و بعضا تا نماز شب هم امتداد می یابد. یعنی یک طیف ۲۴ ساعته است اما تاکید بر خواندن اول وقت است تا تصویر ماهواره ائی آن شگفت انگیز باشد. تا مسلمانان به آن ببالند که نماز منحصر بفرد دارند. قبله ماورائی دارند. جماعت بی نظیر دارند. بیشتر از این ها دارند.

این مقاله هم قبل از عید تهیه و امروز پاکنویس شد. سلسله مقالات نماز که برای نوشتن آن از خدا ممنونم.

(تاریخ نگارش اسفند ۱۳۹۸. تاریخ نشر۱۳۹۹/۱/۷. تاریخ بازبینی ششم ۱۴۰۲/۱/۳)

hasanzadehr@yahoo.com

اما نماز را باید با حرکت خورشید تعقیب کرد. نه ایستاد حرکت کرد. بر اساس تقویم روز و بین فجر تا عشا باید اقامه نماز کرد.

اوقات نماز بدقت انتخاب شده اند. هرچه در نماز است نظم است. نظم آفرینش نظم ستایش. در تکمله مقاله خلقت زیبا. زمین زیبا. کعبه آمال زیبا. خالق زیبائی ها زیبا" در همین سایت.

وقت نماز صبح: اولین روشنائی (فجر صادق) خورشید که در آسمان پدیدار می شود و در سمت مشرق پخش می گردد. تقریبا تا هنگامی که ستارگان در آسمان پیداست و هوا هنوز روشن نشده است. مدت آن از اول طلوع فجر تا طلوع آفتاب است. تا آن هنگامی که سرخی طرف مشرق آشکار شود.

وقت نماز ظهر: گذشتن از نصف روز و مایل شدن خورشید از وسط آسمان به سوی مغرب است. در آن هنگام خورشید بیشترین ارتفاع را در آسمان دارد و سایه شاخص به کمترین مقدار خود رسیده است.

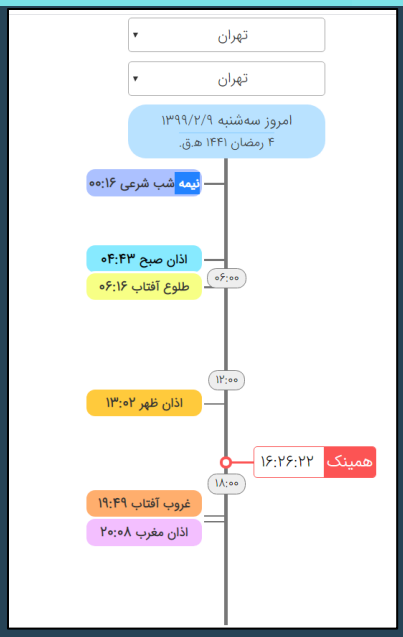
وقت نماز عصر: موقعی است که به اندازه خواندن نماز عصر به مغرب وقت باقی مانده باشد. تقریبا یک ساعت و نیم بعد از ظهر.

وقت نماز مغرب: اندکی پس از غروب آفتاب و زمانی که سرخی در آسمان (در ناحیه مغرب) از بین برود. تقریبا تا آن هنگامی که ستارگان بطور کامل آشکار نشده باشند.

وقت نماز عشا: موقعی است که شفق (سرخی طرف مغرب) از بین برود تا یک سوم از شب بگذرد. حدود ۲ ساعت بعد از وقت مغرب.

نیمه شب شرعی: نیمه شب شرعی ممکن است دقایقی قبل یا بعد از نیمه شب نجومی یعنی ساعت ۰۰:۰۰ بامداد باشد (سایت سنجاق مگ).

وقت نماز شب: خواندن نماز شب از نیمه شب شرعی شروع می‌شود و تا اذان صبح ادامه دارد. هرچقدر نماز شب را نزدیک به نماز صبح و فجر بخوانیم بهتر است. اما اگر بیدار شدن در آن زمان مشکل است می‌توان اوایل شب، نماز شب را به جا آورد.

کل روز انسان بیمه گذار نماز است. در پیشگاه خدا هست. مردم عربستان نماینده خوبی برای پاسداشت این اوقات هستند. تقویم را از پیامبر (ص) آموختند. هر روز چشمشان به آسمان است. اهل سنت کلا اینگونه اند. باید آسمان را دید. آسمانی اندیشید و آسمانی بهره برد. ترس از مرگ، ترس از جهنم ناشی بی خیالی در ایام شکوفائی و دلبری عمر است.

خورشید را تعقیب کنیم خورشیدی می شویم. تقویم ما شمسی است اما ماه های ما شمسی-قمری است. بعضا قمر در عقرب هم هست.

حرکت زمین به دور خورشید (حرکت انتقالی) چهار فصل را پدید می آورد و همزمان به دور خود (حرکت وضعی)، شب و روز را پدید می آورد و این دو حرکت انتقالی و وضعی هر دو نیمکره زمین را بالسویه از موهبت نور خورشید و نور مهتاب متنفع می سازد.

شکرگزاری این نعمت بر عهده همه موجودات عالم و بویژه زمینان است. در روی زمین خاص انسان خردمند است. وسیله آن را خدا بر انسان نماز برگزیده است.

نور خورشید دائمی است. نماز یک مسلمان هم باید دائمی و اثربخش باشد. اثر ندید ایراد از اقامه نماز است. خط وسط نماز ظهر است.

خورشید در هر دو نیمکره از شرق به غرب طلوع و غروب می کند. از خط استوا به پائین نیمکره جنوبی و بالاتر از آن نیمکره شمالی است.

مسیر حرکت خورشید در آسمان: از شرق به غرب- طلوع از شرق و غروب در غرب (رشد-شبکه ملی مدارس،۱۳۹۴).

کل این قوس نمازگزار به یاد خدا هست. ظهر وسط این کمان است. دستور به خواندن نماز در این قوس کمانی است: وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ- و در دو طرف روز [=اول و آخر آن] و نخستین ساعات شب نماز را برپا دار زیرا خوبیها بدیها را از میان می برد این برای پندگیرندگان پندی است (هود/۱۱۴).

تصویر طلوع تا غروب خورشید در طول روز. طیف رنگ ها و نماها و نواها. یک پانوراما‌ی کامل.

یک مرحله قبل (فجر) و یک مرحله بعد (عشا) را هم باید مسلمانان رصد کنند تا نماز خود را پانورامائی کنند. این روزها را برای خود آسمانی کنند. تا به اسم ایشان در تاریخ خدا ثبت بشود. تا در آن روز موعود، این روزها به نام او هم ثبت شده باشد. علاوه بر این، دو تصویر دیگر برای تکمیل این عبادت ویژه و استثنائی مد نظر است که عکاسان به گرفتن عکس از آن مواقع و آن حالات علاقمند نیستند. اما خدا "فجر و عشا" را هم برای عبادت خاص منظور کرده است تا مومن با خدای خود بهتر خلوت کند. دو منتهی الیه بی نظیر تقریبا در تاریکی فجر و عشا (مراجعه شود به شعر در روز ۵ نوبت زندگی است در همین سایت).

بدین ترتیب، ابتدای روز نماز، وسط روز نماز، انتهای روز نماز و بین این نمازها باز نماز: نماز وسطی. موقع آن بین نماز ظهر و عصر، بین نماز مغرب و عشا، هر نماز مستحبی دیگر در بین نمازها و به یقین بین نمازهای ۱۵ گانه نماز شب است.

انوار طبیعی خورشید در طول روز (smartpasargad.com).

برای تک تک این مراحل پیدایش روز و شب، انسان نمازگزار شاکر است. بیداران نیمه های شب، شاکرترین آنها هستند. زیرا تاریکی را یک رنگ یکدست سیاه نمی بینند. بلکه انواع شب را می بینند. انوار شب را می بینند. تکامل شب را می بینند. زمینه سازی فردا صبح را می بینند. اصلا او بتدریج تبدیل به یک رصدخانه کامل می شود. حوادث روزگار را همچان رصد می کند که حوادث کهکشانها را. نماز شب را هم که می خواند اولین آیاتی که باید بخواند آیات خلقت زمین و آسمانها است (الَّذِینَ یَذْکُرُونَ اللَّهَ قِیَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَیَتَفَکَّرُونَ فِی خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَکَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ-آنها که در هر حالت، ایستاده و نشسته و خفته خدا را یاد کنند و دائم در خلقت آسمان و زمین بیندیشند و گویند: پروردگارا، تو این دستگاه با عظمت را بیهوده نیافریده‌ای، پاک و منزهی، ما را به لطف خود از عذاب دوزخ نگاهدار. آل عمران/۱۹۱). نماز با تیلور ایام و تسلسل ایام ویژه اسلام است. یک نمازگزار با نماز خود به استقبال ایام می رود تا جزئی از تکامل وجود باشد. وجود و موجود باشد. دور از دایره نباشد. داخل دایره باشد. شاید مسئولیتی به او بدهند. شاید صاحب رسالتی بشود. خدایا: تو خالقی و من مخلوق. تو عاشقی من معشوق.

انوار طبیعی خورشید در طول روز (smartpasargad.com).

نمازگزار با این قوس و قزح با نام خدا به نماز می ایستاد. دستور نماز را او داده است و بستر آن را هم همو فراهم آماده کرده است. منتظر نماز توست. خدا منتظر حضور توست. خدا را فقط در سختی ها نخوانیم. در سختی ها بیشتر بخوانیم.

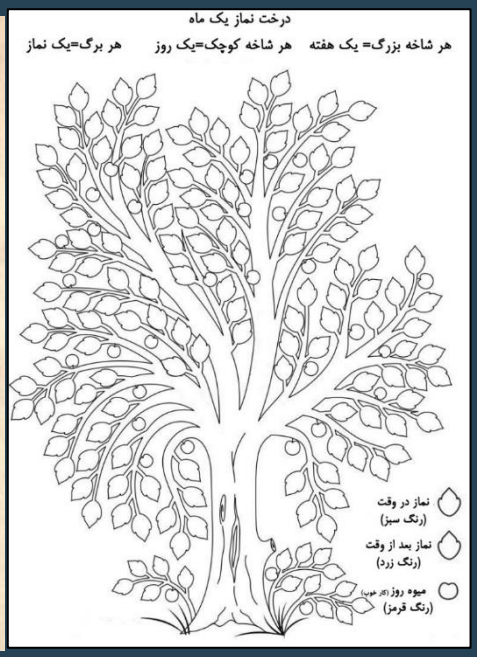
شفق قطبی (Aurora)

نمایشی از نورهای درخشان و رنگارنگ است که در آسمان شب در اثر برخورد یون‌های بادهای خورشیدی با اتم‌های اکسیژن و نیتروژن اتمسفرِ زمین بوجود می آید. با آنکه هنر میدان مغناطیسیِ زمین حفاظت از حیات کره زمین است اما زیبائی این هنر در برخورد با هنر دیگر(بادهای خورشیدی)، خلق باشکوه ترین تصاویر طبیعی دنیاست.

درخت نماز

بعضی نمازهای یومیه را به درخت نماز تشبیه کردند که اصل آن در زمین و شاخه های آن رو به آسمان است. برخی نماز را به واژه تشبیه کردند که نماز گزار را به مرور مبدل به اسماءالله می کند. نماز شامل همه این تشبیه ها و تقدیرهاست. نماز ستون دین خداست. کلمات بیان شده خداست. صبحت با خدا با سیگنال های خالق و مخلوقی ست. طبیعی است برای چنین ضیافتی باید زیباترین لباسها پوشید. تصویر یک نماز با انواری که از خود ساطع می کند زیباتر از همه این افق ها و شفق ها و شفیق هاست.

درخت نماز (amoorohani.com). نمازگزاری که به مرور تمام وجودش تبدیل به کلمه می شود (پرسمان قرآن).

این درخت مرتب میوه می دهد. تولید ذکر می کند. واژه ساز است. الفاظ سخن با خداهست.

معلوم است نماز خوانده نشود خزان می کند. خوانده بشود بهاری می شود. نمازی باشیم تا بهاری باشیم. ادیب سخن–نسیم صبا باشیم. بالنده بندگی باشیم. آفریننده زبان علم و نماینده معنویت باشیم. گواهی دهنده روز قیامت باشیم. بین آسمان و زمین باشیم. دستگیر مردم باشیم. بین مردم باشیم. از قرآن خسته نباشیم. از معنویت دور نباشیم. بی ریا و پرهیزگار باشیم.

راه من راه تو بود

بار من بار تو بود

بارگه راه تو بود

همه اسماء تو بود

همه رحمان تو بود

خوش ترین روز من هم روز بود

در چمن جام نبود

بر فلک کام نبود

نامها نام تو بود

واژه ها ناز تو بود

یادگار کار تو بود

خوش درخشید خوش ترین کار تو بود

هر نماز ساز تو بود

انبیا راز تو بود

ازکیا شاد تو بود

کلمات جای تو بود

جام جم جان تو بود

ای تماشای وجود جمعه تمنای تو بود

سه رکن این نماز: صلاۀ- صلوات –سلام

واژه صلاۀ و دیگر مشتقات آن نظیر (صَلِّ ـ یُصَلّون ـ صَلَوات ـ مُصَلّین ـ مُصَلّی) بیش از ۹۹ بار در آیات قرآن به کار رفته است و اگر واژه‌هایی مثل (تَصلی ـ اِصلَوها ـ نُصلِه ـ صالوا ـ صِلیاً ـ صَلّوهُ ـ اُصلیه ـ تَصلیَۀ ـ صالِ ـ تَصطَلونَ) نیز از مشتقات واژه «صلاۀ» در نظر گرفته شود، تعداد آنها در قرآن کریم به بیش از ۱۲۴ بار می‌رسد (میمندی و شریفی فر،۱۳۹۶). جستجو در منابع لغوی ما را به این حقیقت سوق می‌دهد که این واژه در اصل بر مفهوم "دعا" یعنی "طلب، میل و توجه" دلالت دارد (زبیدی،۱۴۲۲، ص۴۳۷). این بدین معناست که نماز در زبان عربی/ قرآنی همان "صلاه" است که به معنی روی کردن و یا وصل شدن است. ضدش تولی یا دوری جستن است (فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّى * وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى- در آن روز گفته می شود او در دنیا به خدا ایمان نیآورد. تصدیق نکرد. نماز نخواند آنچه او کرد. تکذیب کرد. روی گردانی کرد (القیامه/۳۲-۳۱).

بنابراین صلاۀ یا نماز از ریشه"صلو" به معنای دعا، درود، تحیت، تقاضا و رحمت است. از این رو، نمازهای یومیه را به عربی صلاۀ الصبح، الظهر، المغرب و العشاء می نامند.

بنابراین واژه "صلاۀ" مفرد و"صلوات" جمع "صلاۀ" است."صلوات" در عربی جمع به کار می‌رود زیرا مراد از آن، نمازها، دعاها یا درودها است.

در آیه إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا – خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند ای کسانی که ایمان آورده اید بر او درود فرستید و به فرمانش بخوبی گردن نهید. احزاب/۵۶) خداوند هم خود به پیامبر (ص) درودها و صلوات و رحمت می فرستد و هم از مومنین می خواهد بر او سلام گویند و تسلیم فرمان او بشوند. سلامی که مومنین می فرستند طبعا رحمت ندارد مگر رحمت خدا را برای آن حضرت طلب کنند. روزانه خدا می داند چند میلیون بار نام آن حضرت در زمین و آسمان برده می شود. یک رحمت ویژه از جانب خدا و ملائک و میلیونها مسلمان سراسر دنیا و این بزرگترین افتخار برای پیامبر رحمت است. هیچ پیامبری اینقدر در رحمت خدا نغنوده است. در اذان نام اوست. در تشهد نام اوست. در قرائت قرآن نام اوست. در شادی و غم با ذکر آن آیه باز نام اوست.

سئوال؟

آیا پیامبر که خود رحمت العالمین است به این رحمت نیاز دارد؟

پاسخ:

همه به رحمت خدا نیاز دارند. درک بزرگی و غنودن در این رحمت واسعه برای ما دشوار است. مگر درکی از رحمت خدا را در ذهن داشته باشیم. اما مسلمانان با این سلام به خود هم سلام می گویند. خود را در کنار پیامبر می یابند. خود را لایق مصاحبت با او می دانند. با این تفکر و تفاخر است که دهان خود را با نام وی معطر و خوشبو می کنند. تا نزدیک و نزدیک تر شوند. با جمع نزدیک تر شوند (صلوات) با نماز جماعت (جمع نماز فردای) نزدیک تر شوند. تا همزمان صدای رحمت را به فراخنای آسمان برسد (صدای خدا–ملائک–مومنین و خود پیامبر که خود نیز به نام خود که همنام خداست رحمت می فرستد). و با هم از مزایای این رحمت واسعه بهره ها بشوند. این رحمت به لگاریتم است. به این معنی که با هر سلام هزار سال به صورت تصاعدی نصیب هر فرد سلام کننده می شود. و چه معامله سودآوری! یادمان باشد به نام محمد و به کام مومنین نیست. به نام محمد، به دست محمد به کام مومنین است. این آیه برای بهشت زمین است. اینست که در ترجمه فارسی این آیه می گویند سلامی همراه با تسلیم. سلامی شایسته. زیرا محصول آن رحمت شایسته و بایسته است. شاید لازم باشد از این ببعد صلوات بر پیامبر را با صدای بلند و رسا بفرستیم تا بیشترین نصیب رحمت خدا–ملائک خدا– محمد خدا بر مومنین خدا بشود. شاید لازم باشد بدانیم صلوات بر جز پیامبر روا نیست. و باز این نکته را مد نظر داشته باشیم سلام های آخر نماز سلام نمی شوند مگر در تشهد شهادت خدا و پیامبر را داده باشیم. سلام اول را به پیامبر (ص) داده باشیم تا از برکت صلوات و سلام بر پیامبر (ص) سلام های سه گانه آخر نماز هم بار رحمت واسعه خدا و رسول خدا را بگیرند.

یک درخت است با دو سر
در ثبات است این دو سر
یک نظام است با تو سر
سر نماید سر به سر
سر نخواهد دردسر
میل ما با تو سر است
عین ما دیگر سر است
پهلوانی با سر است
بیسوادی بی سر است
خالصم بر هر نماز

هر نمازم یک نماز
عیش و نوش است این نماز
از سبو هست این نماز
سایه سایه با نماز
من نباشم بی نماز
اصلها در آسمان
فرع ها در پای ما
دست بگیرد دردسر
مرحمتی بیند به سر
نور زاد است این نماز

کوه قاف است این نماز

اهل قربانی سلام

اهل غفرانی سلام

با صبائی الصلواه

والسلامی صد صلواه

سین (سلام) و ص (صلوات) و الصلاه با هم سلام

صفر مرزی هستی سلام

سین مرزی هستی سلام

با سلامی صد سلام

بر تو بیشتر این سلام

سجده کردی از سلام

سفره کردی این سلام

الشهید گفتی سلام

مر رسن گفتی سلام

مهتدی گوید سلام

مشتری گوید پیام

مهلتی است بر من نماز

تا رسم دیگر نماز

رستگار بودیم نماز

بی ثمر بودیم ثواب

سخت ترین وقت نماز

دیگران گفتن سلام

خود شکستن با سلام

بارگاه دیدی سلام

سازمان دیدی سلام

رنگ سبز است این نماز

سبزترین است این نماز

رشد خود را کرده است

بار خود را داده است

نام ما را برده است

با جماعت خوانده است

من فرادی خوانده ام

او جماعت داده است

مغز من فخر صلواه

فهم من فرق نماز

اولی یک معبر است

دومی پیغمبر است

میل آسان آسمان

میل باطل پاسبان

پاسگاه رفتی بگو

دائما بودی فراق

دائما گفتی طلاق

هرچه دیدم از تو دیدم

(۱۳۹۸/۱۰/۲۹)

خدایا هرچه دیدم از تو دیدم

با تو دیدم

عزتت را

حکمتت را

وصل بودم با تو دیدم رفعتت را

خدایا خلقتت زیباست چون تو زیبائی

هیبتت اینجاست چون تو اینجائی

حمد یعنی اینجاست

اعبدوا اینجاست نستیعن آنجاست

مستقیم پیداست

پیک تو اینجاست

سر به راه اینجاست

سر به دار آنجاست

لم یلد یولد

لم یکن کوه است

رود کوثر گوهر

غنچه نماز قرآن است

(۱۳۹۸/۱۱/۹. ۴۵ دقیقه مانده به اذان صبح. وضو گرفتم نماز شب بخوانم. یک نماز سه رکعتی خواندم. بعد نشستم و این اشعار را نوشتم. توانستم ۱ دقیقه مانده به اذان صبح یک نماز دو رکعتی بخوانم. بعد هم نماز واجب).

شروع نکرده به نماز شب همه چیز را از تو می خواهم. موالید، مقالید، مواهب، مصادر، موالات، مقامات مباهات، رسالات، مساوات، وسائل، مسائل، مقالات،..تا تشهد تا سلام نماز می خوانم. نماز اسطرلاب مرد و زن مومن است. نماز نواهی و نواحی است. وسیله تقرب است. با این دل نماز دارم. نماز دارم دل و دماغ دارم. بدانم هست مقامی دارم. بمانم به ناز نیازی دارم. این قل عنبر ماست. اینهمه رکن انور ماست. بهر قیام قیامت است.

رب انار منظر ماست. احمر ما احمد ماست. تارک ما راهی ماست. راهی ما ساعی ماست. اینهمه سال روشن ما روزن ماست. کن فیکون فطرت ماست. روی زمین صحبت ماست. زیر زمین شوکت ماست. سائل تو ساحل ماست. سبزی تو ساقه ماست. زود مگو ساکت ماست. هر غزلی قاری ماست. هرچه نصیب زاده ماست. غرقه ما قایق ماست. راه بیا منظر ماست. نامه ما نامی ماست. اسم رسول اکرم ماست. خال لب احمد ماست. چون و چرا چونه ماست. وقت نماز صحبت ماست.

شاخه شاخه سبحان است

رب مشرق رب مغرب معمار است

این زمین تک نما ریحان است

اصل میدان بر جاست

یاسمن با ثمن فرع میدان است

درگشا من زمین میهمانم

مهر تو دارم پیدایم

میوه این نماز دیدار است

شاخه این نماز گفتار است

غنچه از نماز قرآن است

قله این نماز معراج است

مهر و مه با خدا رجحان است

هرکه گفت هر که دید دیدار است

ای خدا این نماز محراب است

خوانده ام هر دو بار خوانا هست

شب به شب این سحر عرفان است

این نماز با خدا قربان است

مالک این نماز عمران است

اول سوره رحمان است

رکن دین رکن رکن رحمان است

جزو دین فرمان است

رهبری با رحمان است

رهزنی با قلیان است

یک نماز سلطان است

یک نماز قرآن است

رب خلق رب عرش خلاق است

در قنوت غفران است

در سجود شکران است

در رکوع رهبان است

راه راه الله است

مستقیم الله است

اهدنا میقات است

گر شکفت شکران است

نیمه شب پیمان است

شاهراه

(۱۳۹۸/۱۱/۲۸)

بعد از نماز شب و اقامه نماز

یا که منی یا که تو

بسته به این راه تو

بی تو روم راه راه

با تو روم شاهراه(صراط المستقیم)

باید از این راه رفت

راه نرفت راست رفت

راه تو فرهنگ توست

کار تو سرهنگ توست

یک آیه و یک روایت: امیدوارترین آیه قرآن کدامست؟

(۱۳۹۹/۱/۸)

بعد از نماز صبح

روزی امام علی رو به مردم کرد و فرمود از نظر شما کدام آیه قرآن امیدوارکننده‌تر است؟ هر کس آیه ائی را ذکر کرد. امام پسندید اما فرمود پاسخ دقیق بدهید. چون اصحاب از دادن پاسخ صحیح عاجز ماندند خود آن حضرت پاسخ سئوال خود را داد. از حبیبم رسول خدا (ص) شنیدم که فرمودند: امیدوارکننده‌ترین آیه در قرآن آیه شریفه زیر است:

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ–و نماز را در دو طرف (اول و آخر) روز به پا دار و نیز در ساعات آغازین شب، که البته حسنات آن، سیّئات را از بین می برد. این تذکّری است برای کسانی که اهل تذکّرند (هود/۱۱۴). سپس پیامبر (ص) فرمود: یا علی قسم به خدایی که مرا بشیر و نذیر قرار داد و مبعوث به رسالت کرد، اگر یکی از شما با وضو قیام به نماز کند، گناهان او از اعضای او فرو می‌ریزد.

منتظرم روزی من هم رسد

سجده من تا به تو آخر رسد

من افقم در افق غرب و شرق

تا به شفق روضه دیگر رسد

دست بگیرد ز تو فرمان رسد

پاک ترین بازی دوران رسد

باد گوارا به تو این دست پاک

برتر از این نیست مگر دست پاک

رکعت اول به تو انجم دهد

رکعت دوم به تو مردم دهد

مردمک روز جهانی دهد

مرحمت روز نهائی دهد

سرور این کاخ جوانی تراست

میکده کوی غلامی تراست

هرچه تواند خلاصی دهد

سبزترین سبزه عالم دهد

پهنه گیتی به تو زمزم دهد

راست بگوئی به تو اعلم دهد

بر تو وضو روشنی پاک دست

از تو نریزد به تو ریزد به دست

گوهرجان است به تو مرجان دهد

مرتبه کوی صبا را دهد

تاب بیآور به تو آیت دهد

روزنه روز قضا را دهد

بهتر از این باش به تو ایران دهد

عیدی ما بود به تو این را دهد

ما ترک فعل جز با شما نداریم

(۱۴۰۲/۱/۳)

یک زندگی بیشتر از این در زندگی نداریم

در این زمین یک سرزمین دیگر زمین نداریم

از یک جمود جز تار مو دیگر نمود نداریم

دوران خوش از ما گذشت دوران خوش نداریم

در مرز ما یک مرزبان دیگر کسی نداریم

یک شاهچراغ بیشتر از این در یک چراغ نداریم

چرخیده ایم در جای خود چرخ و فلک نداریم

در هر سفر یک روشنی است ما این سفر نداریم

ما مانده ایم بر حال خود ما حال خوش نداریم

منبر بیآر صحبت کنیم ما رهنما نداریم

در گفته ها در مدعا ما عادت به فعل نداریم